

UCHWAŁA Nr 7/XVII/20
RADY GMINY WISKITKI
z dnia 27 stycznia 2020r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wiskitki na rok 2020”

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 506 z późn. zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) oraz art. 10 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 852 z późn. zm.) Rada Gminy Wiskitki uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiskitki i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 01 stycznia 2020r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Paweł Dziemiańczyk

Załącznik
do Uchwały Nr 7/XVII/20
Rady Gminy Wiskitki
z dnia 27 stycznia 2020r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

ORAZ

**PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE WISKITKI
NA ROK 2020**

Wiskitki, styczeń 2020

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp.....	3
II.	Podstawa prawna i merytoryczna programu.....	4
III.	Diagnoza społeczna środowiska.....	5
	1. Problem uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wiskitki.....	6
	2. Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Żyrardowie.....	6
	3. Dostępność alkoholu w Gminie Wiskitki.....	8
	4. Poziom konsumpcji alkoholu w Gminie Wiskitki....	10
	5. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach.....	11
	6. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	13
	7. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	13
	8. Współpraca z Posterunkiem Policji w Wiskitkach.....	16
IV.	Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Wiskitki w roku 2020.....	17
V.	Adresaci Programu.....	18
VI.	Realizatorzy Programu.....	23
VII.	Oczekiwane rezultaty.....	23
VIII.	Wskaźniki i narzędzia ewaluacji działań.....	24
IX.	Źródła i zasady finansowania zadań z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wiskitki	24
X.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady jej finansowania.....	25
XI.	Harmonogram działań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wiskitki na 2020 rok	27
XII.	Postanowienia końcowe.....	32

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE WISKITKI NA 2020 r.

I. Wstęp

Wśród problemów społecznych występujących w naszym kraju zjawiska związane z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych stają się dominujące, głównie z uwagi na ich rozmiar.

Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wydanie z 2009 r.), alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji.

Szkody powodowane przez alkoholizm, jak i ryzykowne oraz szkodliwe spożywanie alkoholu, występują w wielu wymiarach:

jednostkowym (oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących);
społecznym (negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie etc.);
ekonomicznym (koszty leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy etc.).

Zakres prac badawczych odnosi się do zdiagnozowania następujących problemów:

- **Problemu alkoholowego (alkoholizmu)** – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”¹. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu.
- **Problemu narkotykowego (narkomania)** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”². W niniejszym dokumencie zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane ze zjawiskiem narkomanii: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala zjawiska wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy.

¹ Pilch T., *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, str. 92.

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852).

- **Problemu przemocy w rodzinie** – przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy w rodzinie według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mówi, że: *„przemoc w rodzinie należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narażające szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*.

Rozwiązywanie problemów społecznych w świetle nowoczesnego podejścia do problematyki, oznacza zarówno podejmowanie działań, które są ukierunkowane na jednostkę, grupę, rodzinę, ale też na osoby które pracują w obrębie profilaktyki i leczenia. Dlatego ważnym działaniem jest nie tylko zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, ale również minimalizowanie skutków oraz edukowanie, uświadamianie i wspieranie.

II. Podstawa prawna i merytoryczna Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wiskitki, zwany dalej „Programem”, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Samorządy lokalne otrzymały stosowne kompetencje oraz środki finansowe, niezbędne do realizacji działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień. Gmina ma za zadanie podjąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do lokalnej społeczności, mające na celu minimalizowanie i zapobieganie alkoholizmowi i narkomanii.

Podstawa prawna działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych, a co za tym idzie uchwalenia przez Radę Gminy Wiskitki niniejszego Programu wynika z :

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137)
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r. poz. 852)
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390)
4. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507)
5. Ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018r. poz. 1492)

Zgodnie z treścią art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd gminy jest zobowiązany do:

1. Prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

W szczególności zadania te obejmują:

zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Przy konstruowaniu Programu uwzględniono dotychczasowe doświadczenia z realizacji działań z obszaru profilaktyki i uzależnień. Cele i działania Programu są zgodne z Krajowym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartym w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 oraz Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020, które definiują kierunki działań z ww. zakresu. Cele i zadania Programu są zgodne ponadto z „Rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 roku” wydanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program jest spójny ze Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wiskitki na lata 2017-2021, Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

III. Diagnoza społeczna środowiska.

Termin „diagnoza społeczna” używany jest w szerokim i węższym znaczeniu. W szerokim znaczeniu diagnozą społeczną są społeczne badania, w których zbiera się dane szczegółowe, porządkuje je i interpretuje w celu udzielenia odpowiedzi na pytania: „*Jak jest? Co to jest? Dlaczego tak jest?*”. Celem takiej diagnozy jest poznanie problemów, a przedmiotem są różne zjawiska społeczne. O diagnozie społecznej w węższym znaczeniu mówimy, gdy badania dotyczą rozpoznawania zdarzeń i sytuacji społecznych ze względu na ich dotkliwość i potrzebę zmian. Zgodnie z tą definicją, przedmiotem badania są zdarzenia

i sytuacji społecznie dotkliwe, celem – zmiana społeczna, efektem zaś – przede wszystkim wnioski i zalecenia dla praktyki³.

Diagnozę społeczną przeprowadza się w celu:

- identyfikacji przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- identyfikacji wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- identyfikacji skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- identyfikacji regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- analizy podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia,
- analizy proponowanych rozwiązań przez politykę społeczną regionu.

Rzetelnie przeprowadzona diagnoza jest fundamentem do planowania różnych programów rozwiązywania problemów społecznych. Wiedza, którą dostarcza nam diagnoza pozwala na odpowiednią alokację zasobów. Dlatego jakość wykonanej diagnozy jest znacząca dla tworzenia właściwych i adekwatnych działań w społeczeństwie w tym tworzenia programów.

1. Problem uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wiskitki.

Zjawisko alkoholizmu czy narkomanii, dotyka niestety każdą grupę zarówno społeczną jak i zawodową. Łatwy dostęp do wszelkiego rodzaju napojów alkoholowych, obyczaje, kryzys wartości rodzinnych, bezrobocie, zagrożenie utratą pracy, upadek norm społecznych, jak też coraz powszechniejszy brak umiejętności radzenia sobie z problemami dnia codziennego przyczyniają się do narastania problemów związanych z alkoholem i narkotykami.

Poniżej przedstawione informacje zostały zaczerpnięte ze statystyk Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach, Policji, Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Żyrardowie, Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu w Żyrardowie.

Diagnozę problemów uzależnień na terenie Gminy Wiskitki poszerzono dodatkowo o materiały uzyskane ze sprawdzianów Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiskitkach w latach 2015, 2016, 2017 i 2018 oraz danych statystycznych z PARPA G1.

2. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Żyrardowie.

Nowe Substancje Psychoaktywne, czyli tzw. „dopalacze”, stanowią zamienniki dobrze znanych narkotyków, których obecność w Europie zapoczątkowana została sprowadzeniem z Nowej Zelandii tabletek o nazwie „party pills”, zawierających piperazynę. Tzw. „dopalacze”, znane na świecie pod wieloma nazwami (np. designer drugs, smarts, legal highs, herbal highs czy boosters), określają one grupę substancji lub ich mieszanek o faktycznym lub rzekomym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy.

³ Szatur – Jaworska B., *Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej*, s. 109.

Polski termin „dopalacze” obejmuje szeroki zakres produktów, od mieszanek ziołowych po syntetyczne lub „autorskie” narkotyki i „tabletki imprezowe”, które używane są na różne sposoby (palone, wciągane przez nos, połykane). Produkty te sprzedawane są np. jako odświeżacze powietrza, nawozy dla kwiatów, kadzidła ziołowe, sole kąpielowe, saszetki zapachowe, środki do czyszczenia komputerów, kleje do mocowania wąsów i brody u manekinów, zmielone kryształy do przewidywania pogody, absorbery promieniowania elektromagnetycznego. Niejednokrotnie produkty sprzedawane jako „dopalacze” zawierają mieszanki różnych substancji, które mogą potęgować swoje działanie. Ich łączny efekt farmakologiczny i toksykologiczny może poważnie zagrażać zdrowiu i życiu użytkowników, a nietypowe objawy zatrucia dodatkowo utrudniają leczenie. Osoby kupujące takie produkty nigdy nie mogą mieć pewności jaki jest ich skład oraz zawartość – stąd dawka, intensywność wywołanych efektów, a także toksyczność jest trudna do oceny przed zastosowaniem.

Tabela nr 1. Liczba zatruc Nowymi Substancjami Psychoaktywnymi na terenie powiatu żyrardowskiego.

Rok	Suma zatruc na terenie powiatu	Wiek zatrutego		Płeć	
2017	2	Do 18 lat	2	Kobiety	1
		Powyżej 18 lat	0	Mężczyźni	1
2018	14	Do 18 lat	4	Kobiety	2
		Powyżej 18 lat	10	Mężczyźni	12
2019*	5	Do 18 lat	0	Kobiety	1
		Powyżej 18 lat	5	Mężczyźni	4

* Dane za rok 2019 r. obejmują okres od stycznia do października.

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Żyrardowie.

Zdarzenia o charakterze zatruc „Nowymi Substancjami Psychoaktywnym” jak wynika z danych dotyczą w znaczym stopniu mężczyzn. Rekordowy pod względem zatruc w całej Polsce, był rok 2015, w roku 2016 nastąpił wyraźny spadek. Było to związane prawdopodobnie z planowanymi zmianami prawa; ponad 100 substancji psychoaktywnych miało być objętych prawem karnym. W związku z tym w 2015 roku agresywnie proponowano i wprowadzano na rynek różne „dopalacze”, z których najbardziej znany był wówczas „Mocarz”. W roku 2018 odnotowano 2 zatrucia dotyczące osób z terenu Gminy Wiskitki, a w roku 2019, 1 zatrucie.

3. Dostępność alkoholu w Gminie Wiskitki.

Tabela nr 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce w 2017 roku.

L.p.	Województwa/ Wiskitki	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - suma	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	Liczba mieszkańców w województwie/ mieście przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem
1.	Dolnośląskie	9 844	6 275	3 569	284
2.	Kujawsko – Pomorskie	7 117	4 956	2 161	282
3.	Lubelskie	7 066	5 145	1 921	298
4.	Lubuskie	3 767	2 574	1 193	305
5.	Łódzkie	7 745	5 763	1 982	316
6.	Małopolskie	11 767	7 370	4 393	278
7.	Mazowieckie	17 237	11 796	5 441	304
8.	Wiskitki	21			
9.	Opolskie	3 230	2 130	1 100	299
10.	Podkarpackie	6 485	4 567	1 918	328
11.	Podlaskie	3 415	2 389	1 026	342
12.	Pomorskie	8 655	5 324	3 331	257
13.	Śląskie	14 823	9 396	5 427	295
14.	Świętokrzyskie	4 188	3 195	993	296
15.	Warmińsko - Mazurskie	5 284	3 660	1 624	269
16.	Wielkopolskie	12 307	8 710	3 597	282
17.	Zachodnio Pomorskie	7 559	4 573	2 986	218
18.	Ogółem w województwach	130 485	87 823	42 662	288

Źródło: na podstawie danych statystycznych z PARPA – G1.

Tabela nr 3. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce w 2018 roku.

L.p.	Województwa/ Wiskitki	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - suma	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	Liczba mieszkańców w województwie/ mieście przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem
1.	Dolnośląskie	9 741	6 128	3 613	286
2.	Kujawsko – Pomorskie	6 895	4 834	2 061	285
3.	Lubelskie	6 716	4 863	1 853	316
4.	Lubuskie	3 600	2 457	1 143	271
5.	Łódzkie	7 712	5 674	2 038	314
6.	Małopolskie	11 287	7 001	4 286	284
7.	Mazowieckie	16 964	11 523	5 441	308
8.	Wiskitki	20			
9.	Opolskie	3 113	2 055	1 058	306
10.	Podkarpackie	6 573	4 546	2 027	348
11.	Podlaskie	3 334	2 307	1 027	348
12.	Pomorskie	8 781	5 253	3 528	301
13.	Śląskie	14 352	9 116	5 236	300
14.	Świętokrzyskie	3 954	2 980	974	307
15.	Warmińsko - Mazurskie	5 184	3 541	1 643	271
16.	Wielkopolskie	12 032	8 416	3 616	285
17.	Zachodnio Pomorskie	7 628	4 374	3 254	213
18.	Ogółem w województwach	127 866	85 068	42 798	295

Źródło: na podstawie danych statystycznych z PARPA – G1.

Według Światowej Organizacji Zdrowia jeden punkt sprzedaży alkoholu powinien przypadać na 1-1,5 tys. mieszkańców. Tymczasem jak wynika z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polsce średnio w 2015 roku na jeden punkt przypadało 274 osób, zaś w 2016 roku 277 osób, w 2017, 288 osób.

Natomiast w gminie Wiskitki na jeden punkt sprzedaży wypadało średnio 470 osób w 2017 roku i 494 w roku 2018.

Powyższe dane wskazują na nieco mniejszą dostępność alkoholu na terenie Gminy Wiskitki, niż wskazuje średnia krajowa, jednak nadal jest ona bardzo wysoka w stosunku do

rekomendacji WHO. Według ogólnopolskich badań Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istnieje korelacja pomiędzy liczbą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a rozmiarami szkód i problemów, których źródła można dopatrywać się w spożywaniu napojów alkoholowych. W związku z tym polityka kontroli liczby punktów sprzedaży alkoholu jest istotnym instrumentem kształtowania kondycji społecznej, psychologicznej i zdrowotnej mieszkańców gminy.

4. Poziom konsumpcji alkoholu w Gminie Wiskitki.

Ważnym czynnikiem, który wpływa na poziom konsumpcji alkoholu jest fizyczna możliwość jego nabycia, czyli liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Duża dostępność alkoholu ma wpływ na występowanie problemów zdrowotnych i społecznych związanych z alkoholem.

Tabela nr 4. Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w Gminie Wiskitki.

L.p.	Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych.	2017 r.	2018r. Liczba zezwoleń	2019r. Liczba zezwoleń
1.	Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalonych przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych)	70	210	210
2.	Uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	50	150	150
3.	Uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	20	60	60
4.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	23	20	20
5.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do	3	2	2

	sprzedaży w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)			
6.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	20	18	19
7.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	0	0	0
8.	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	3	2	2
9.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	65	57	55
10.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	2	2	2
11.	Liczba decyzji wydanych o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	5	3	3

„Pozory mylą, dowód nie” – pod takim hasłem Komenda Główna Policji i Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce – Browary Polskie, od 2009 r. realizują ogólnopolską kampanię edukacyjną, której celem jest ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz przeciwdziałanie spożyciu alkoholu w tej grupie wiekowej. W wielu przypadkach to dorośli, a nie same dzieci, są odpowiedzialni za to, że nieletni wchodzą w posiadanie alkoholu. Dlatego to przede wszystkim do nich kierowany jest główny przekaz kampanii.

5. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach.

W związku z uzależnieniem lub nadużywaniem alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny, z pomocy społecznej skorzystało:

- w roku 2016: 18 osób;
- w roku 2017: 28 osób;
- w roku 2018: 27 osób.

Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach, spotykają się na co dzień w swojej pracy. Wśród rodzin objętych pomocą społeczną nie występuje tylko jeden rodzaj dysfunkcji, najczęściej jest ich kilka połączonych ze sobą Tj. ubóstwo, bezrobocie, przemoc, bezradność w sprawach opiekuńczych. Liczba osób i rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą nie odzwierciedla w pełni problemu. Pracownicy socjalni opierają się wyłącznie na udokumentowanych dysfunkcjach rodziny, w których pracownicy socjalni zauważają lub podejrzewają problem alkoholowy.

Alkoholizm jest istotnym problemem społecznym, ponieważ jego nadużywanie przez jednego z członków rodziny destabilizuje życie całej rodziny, powoduje zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, biedę, bezrobocie, problemy wychowawcze i zdrowotne, inne uzależnienia, wchodzenie w konflikt z prawem. Towarzyszy mu często zjawisko przemocy fizycznej, psychicznej i ekonomicznej stosowanej zarówno wobec dorosłych, jak i dzieci.

Udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny.

Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najliczniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice.

W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni składają wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiskitkach z wnioskiem o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

6. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ocenie zjawiska alkoholizmu na terenie gminy Wiskitki wykorzystano również dane wynikające z analizy działań realizowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 5. Prowadzone działania w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych.

PZEPROWADZONE DZIAŁANIA	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.
ilość przeprowadzonych rozmów:	10	13	15	35
informacyjno – kierujących (w tym do terapeutów, psychologów, placówek leczenia odwykowego, prawnika, GOPS itp.)	6	5	10	30
ilość osób skierowanych do biegłego sądowego	2	6	8	10
Ilość wniosków skierowanych do sądu	4	3	5	5

Źródło: statystyki spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiskitkach.

7. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji (służb) oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Do zadań Zespołu należy m.in.:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Indywidualnymi przypadkami występowania przemocy w rodzinie zajmują się Grupy Robocze powoływane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, realizujące procedurę „Niebieska Karta”, na skutek zgłoszeń i podejmowanych interwencji przez właściwe służby w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie .

Członkowie Zespołu i Grup Roboczych wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych.

Obsługę administracyjną Zespołu prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach.

Tabela nr 6. Procedura Niebieskie Karty na terenie Gminy Wiskitki w 2016, 2017 oraz w 2018 roku.

Ilość interwencji dot. przemocy w rodzinie i założenia „Niebieskiej Karty”	2016 r.	2017 r.	2018r.
	13	23	14

Źródło: dane pochodzące z GOPS w Wiskitkach

Tabela nr 7. Dane dotyczące podejrzenia występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wiskitki.

Dane nt. przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wiskitki	2016r.	2017r.	2018r.
Liczba ogólna przeprowadzonych interwencji domowych w tym: dotyczących przemocy w rodzinie	149 12	217 23	172 16
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w tym: - kobiety - mężczyźni - małoletni	16 13 2 1	25 21 4 0	18 15 3 7
Liczba sprawców przemocy domowej w tym: - kobiety - mężczyźni - nieletni	12 0 12 0	23 2 21 0	17 1 16 0

Źródło: dane pochodzące z Posterunku Policji w Wiskitkach.

8. Współpraca z Posterunkiem Policji w Wiskitkach.

Używanie alkoholu powoduje wielowymiarowe szkody społeczne i prawne oraz ma wpływ na popełnianie przestępstw i wykroczeń.

Tabela nr 8. Dane dotyczące występowania przestępstw i wykroczeń spowodowanych pod wpływem alkoholu i narkotyków zaistniałych na terenie Gminy Wiskitki.

L.p.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	LATA		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Kierujący w stanie nietrzeźwym na terenie Gminy Wiskitki	16	13	16
2.	Kierujący znajdujący się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka (wykroczenie)	4	3	6

Źródło: dane pochodzące z Posterunku Policji w Wiskitkach.

Tabela nr 9. Zdarzenia drogowe na terenie Gminy Wiskitki.

L.p.	Zdarzenia	LATA		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Wypadki	27	27	19
2.	Zabici	1	0	3
3.	Ranni	37	27	25
4.	Kolizje	199	219	245

Źródło: dane pochodzące z Posterunku Policji w Wiskitkach.

IV. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Wiskitki w roku 2020.

Celem głównym Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Do szczegółowych celów Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok należy:

1. ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu,
2. ograniczenie dostępności i zmiana struktury spożywanego alkoholu,
3. ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych oraz rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz skali zjawiska przemocy w rodzinie,
4. ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież poprzez realizację działań profilaktycznych,
5. doskonalenie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, promowania postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej,
6. zwiększenie skuteczności istniejącego systemu pomocy dla osób uzależnionych, nadużywających alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie poprzez udzielanie kompleksowej pomocy specjalistycznej.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Wiskitki w roku 2020.

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

- V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i artykule 15 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- VI. Diagnoza lokalnych problemów związanych z alkoholem, narkomanią oraz przemocą oraz działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie gminy.

V. Adresaci Programu.

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Wiskitki, a w szczególności następujące grupy osób:

- 1. osoby uzależnione, współuzależnione, doznające przemocy;
- 2. rodziny osób uzależnionych, współuzależnionych doświadczających przemocy;
- 3. osoby i rodziny ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 4. dzieci i młodzież;
- 5. rodzice, opiekunowie i wychowawcy;
- 6. pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy Wiskitki, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,

ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

Zadanie I: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla ich rodzin.

Cel: Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu oraz osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych w sposób szkodliwy i ryzykowny odpowiedniej oferty terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Sposób realizacji :

- 1. Umożliwienie dostępu do skorzystania z indywidualnych konsultacji świadczonych przez takich specjalistów, jak :
prawnik,
psychoterapeuta do spraw uzależnień,
psycholog dla osób dorosłych,
psycholog dla dzieci, młodzieży i rodziców,
certyfikowany specjalista pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- 2. Organizowanie grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz doświadczających przemocy.
- 3. Współpraca z biegłymi sądowymi (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego.

4. Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
5. Wspieranie prac biegłych sądowych oraz finansowanie badań i wydawanie opinii psychologiczno-psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
6. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.
7. Współpracę z placówkami leczenia odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu, osób używających alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy oraz ich rodzin.
8. Zapewnienie dostępu do informacji o placówkach świadczących pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną.

Zadanie II: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Cel: Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, będących skutkiem nadużywania alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Sposoby realizacji:

1. Organizowanie świadczeń specjalistycznej pomocy psychospołecznej i prawnej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia do alkoholu i narkotyków, współuzależnienia, DDA oraz problem przemocy w rodzinie.
2. Dofinansowanie bądź sfinansowanie zajęć i warsztatów prowadzonych w zakresie wzmocnienia funkcji wychowawczych rodziców dzieci.
3. Organizowanie i/ lub dofinansowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzinie.
4. Zakup bądź opracowanie i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, ulotek, informatorów dotyczących oferty pomocy dla osób i członków rodzin z problemem uzależnienia czy doświadczających przemocy.
5. Zakup i prenumerata tematycznych książek, publikacji, czasopism.
6. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania

Probleatów Alkoholowych i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie oraz pracy z rodzinami.

Zadanie III: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat szkód wynikających z picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych.

Zwiększenie kompetencji rodziców oraz osób pracujących z dziećmi, aby mogli oni w efektywny sposób przekazywać wiedzę na temat uzależnień, wskazać alternatywne wzorce spędzania wolnego czasu, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów.

Sposoby realizacji:

1. Inicjowanie i wspieranie finansowe prowadzonych na terenie szkół programów profilaktycznych (rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz z zakresu edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez organizowanie warsztatów, wywiadówek profilaktycznych oraz spotkań, mających na celu wzmacnianie wychowawczej funkcji rodziny.
3. Organizowanie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
4. Organizowanie i pokrywanie kosztów działań promujących wśród dzieci i młodzieży mody na życie wolne od uzależnień.

Realizowane działania uwzględniły będą profilaktykę:

1. uniwersalną - ukierunkowaną na całą populację bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów,
2. selektywną - ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami,
3. wskazującą - ukierunkowaną na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka, które ujawniają pierwsze symptomy upijania się lub eksperymentowania z narkotykami.

Zadanie IV: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Cel: Wspieranie i dofinansowanie projektów z zakresu profilaktyki i uzależnień realizowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe wyłonione w wyniku konkursów ofert rozstrzygniętych zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Szczególna uwaga będzie kierowana na wsparcie działalności stowarzyszeń abstynenckich, które podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym, w tym wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin. Działania stowarzyszeń abstynenckich mają wpływ na zwiększenie liczby osób utrzymujących abstynencję, wspierają trzeźwienie, zapobiegają wykluczeniu społecznemu i zapewniają integrację społeczną osoby z problemem alkoholowym, są istotnym elementem w procesie zdrowienia.

Sposoby realizacji:

1. Udzielanie wsparcia merytorycznego, rzeczowego oraz finansowego dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz utrzymania więzi wśród społeczności abstynenckiej.
2. Integracja środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i ich rodzin, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwości.
3. Dofinansowanie działań integracyjnych dla środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i ich rodzin, organizowanie działań rehabilitacyjnych do dalszego zdrowienia, propagowanie postaw trzeźwości.
4. Zlecanie w trybie konkursu lub pozakonkursowym organizacjom pozarządowym organizacji wypoczynku dla dzieci z terenu Gminy Wiskitki, w szczególności z rodzin gdzie występuje problem uzależnienia i przemocy.
5. Współpraca z Posterunkiem Policji w Wiskitkach mająca na celu zapobieganie naruszeniu porządku publicznego powodowanego przez osoby pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Zadanie V: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykuł 13¹ i artykuł 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel: Ograniczenie i zmiana struktury spożywania napojów alkoholowych.

Sposoby realizacji:

1. Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, nieletnim bądź pod zastaw lub na kredyt poprzez m. in. organizację szkoleń dla sprzedawców i przedsiębiorców sprzedających napoje alkoholowe na terenie gminy.

Zadanie VI: Diagnoza lokalnych problemów związanych z alkoholem, narkomanią oraz przemocą oraz działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie gminy.

Cel: Uzyskanie skali zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków oraz przemocą oraz monitorowanie struktury punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Wiskitki

Sposoby realizacji:

Finansowanie badań, sondaży opinii publicznej, ekspertyz diagnozujących lokalną sytuację w zakresie spożywania napojów alkoholowych, używania narkotyków, zjawiska przemocy oraz problemów jakie się z tym wiążą.

Wnioski.

Przedstawione powyżej założenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Wiskitki oraz Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zostały przygotowane na podstawie dokumentów, sprawozdań, statystyk dotyczących tego zagadnienia i pokazują, że Gmina Wiskitki, nie jest wolna od zagrożeń związanych z uzależnieniami. Aktywna interdyscyplinarna współpraca między instytucjami działającymi na polu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwiększa świadomość mieszkańców w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz wiedzę o możliwych i dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz dotkniętym przemocą domową. I tylko interdyscyplinarna współpraca pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji daje szansę na stworzenie spójnych i wieloaspektowych programów profilaktycznych.

VI. Realizatorzy Programu.

Stosując dyspozycję. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 4-5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, realizację Programu powierza się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wiskitkach zwanemu dalej „Ośrodkiem”.

Przy realizacji Programu Ośrodek powinien współpracować z następującymi podmiotami:

Urząd Gminy w Wiskitkach
Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Posterunkiem Policji w Wiskitkach,
Sądem Rejonowym w Żyrardowie,
Placówkami oświatowymi znajdującymi się na terenie Gminy Wiskitki,
Gminnym Centrum Edukacji,
Poradniami Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Żyrardowie,
Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia w Pruszkowie,
Ośrodkiem Rehabilitacji Uzależnień i Podwójnej Diagnostyki w Otwocku,
Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
Organizacjami pozarządowymi,
Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Krajowym Biurem ds. Zapobiegania Narkomanii,

VII. Oczekiwane rezultaty.

zwiększenie wiedzy na temat problemów oraz kosztów społecznych i ekonomicznych związanych z piciem alkoholu,
poprawa funkcjonowania zdrowotnego i społecznego osób uzależnionych utrzymujących abstynencję,

zwiększenie odsetka osób korzystających z profesjonalnej pomocy w zakresie leczenia uzależnienia i współuzależnienia,
zwiększenie świadomości w zakresie profilaktyki uzależnień,
zwiększenie udziału w kształtowaniu świadomości i przekonań społecznych w temacie uzależnień, przemocy domowej,
upowszechnienie i utrwalanie postaw abstynenckich,
umocnienie współpracy lokalnych przedstawicieli instytucji publicznych i środowisk abstynenckich działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
popularyzacja wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień.

VIII. Wskaźniki i narzędzia ewaluacji działań.

Wskaźniki niezbędne do przeprowadzenia ewaluacji programu:

Liczba godzin oferowanego poradnictwa specjalistycznego.

Liczba osób wobec których prowadzono postępowanie sądowe o zobowiązaniu się do podjęcia leczenia uzależnienia.

Liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujących przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Liczba osób skierowanych na badanie do biegłego psychologa i psychiatry w celu wydania opinii o przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

Liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców objętych działaniami zarówno szkolnymi, jak i pozaszkolnymi związanymi z edukacją i profilaktyką z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku zawierającego program socjoterapeutyczny i profilaktyczny.

Liczba uczestników zajęć socjoterapeutycznych.

Liczba przeszkolonych osób w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy.

Liczba interwencji Policji w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Liczba zakupionych i rozdyskrebowanych materiałów związanych z tematyką profilaktyki i uzależnienia.

Narzędzia służące ewaluacji:

opracowania statystyczne/sprawozdania z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji w Wiskitkach, Urząd Gminy W Wiskitkach,

opracowania statystyczne/sprawozdania pochodzące z instytucji centralnych, takich jak: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – m.in. dane z ankiety PARPA G-1, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

IX. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wiskitki.

Źródło finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wiskitki stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2019 (zgodnie z art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych budżetu państwa.

X. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady jej finansowania.

Podmiotem, mającym istotne znaczenie dla realizacji Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisję powołuje, odwołuje oraz zmienia jej skład osobowy Wójt Gminy Wiskitki (zgodnie z art. 4¹ ust 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Szczegółowy tryb pracy Komisji, jej strukturę wewnętrzną oraz formy pracy określa Regulamin Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowany przez członków Komisji.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

Inicjowanie zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz nadzór nad merytorycznymi zadaniami.

Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

Wydawanie opinii w formie postanowień dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Gminy Wiskitki.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma swoją siedzibę w Urzędzie Gminy w Wiskitkach przy ul. Kościuszki 1. Komisja pełni dyżury po 2 godziny zegarowe w każdym miesiącu. Informacja o dyżurach będzie podawana do publicznej wiadomości na stronie Urzędu Gminy. Każda osoba powołana w skład Komisji jest zobowiązana uczestniczyć w dyżurach i posiedzeniach Komisji.

Zgodnie z art. 4¹ ust.5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie określone przez Radę Gminy Wiskitki.

Rada Gminy Wiskitki ustala wynagrodzenie za pracę w Komisji w wysokości miesięcznej brutto dla:

członka Komisji w kwocie 260 zł,

przewodniczącego Komisji w kwocie 400 zł,

Wynagrodzenie wypłacane będzie za każdy miesiąc z dołu na podstawie wniosku składanego Wójtowi Gminy Wiskitki przez Przewodniczącego Komisji .

Obsługę administracyjną Komisji zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiskitkach.

Członkom Komisji przysługuje również dofinansowanie kosztów udziału w szkoleniach, seminariach i konferencjach.

XI. Harmonogram działań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wiskitki na 2020 rok.

Tabela nr 10. Harmonogram.

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji - działania	Realizator	Instytucje /Podmioty wspomagające realizację	Termin realizacji
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin.	- umożliwienie dostępu do skorzystania z konsultacji świadczonych przez specjalistów	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej		na bieżąco
		- organizowanie grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz doświadczających przemocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej		na bieżąco
		-współpraca z biegłymi sądowymi w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	na bieżąco
		-motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	na bieżąco
		- zapewnienie dostępu do informacji o placówkach świadczących pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	na bieżąco

2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.	- organizowanie finansowanie świadczeń specjalistycznej pomocy psychospołecznej i prawnej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia do alkoholu i narkotyków, współuzależnienia, DDA oraz problem przemocy w rodzinie	Urząd Gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	na bieżąco
		- organizowanie i finansowanie zajęć i warsztatów prowadzonych w zakresie wzmocnienia funkcji wychowawczych rodziców dzieci	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	gminne placówki oświatowe	na bieżąco
		- organizowanie i finansowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci	Urząd Gminy	gminne placówki oświatowe	na bieżąco
		- upowszechnianie materiałów edukacyjnych, ulotek, informatorów dotyczących oferty pomocy dla osób i członków rodzin z problemem uzależnienia czy doświadczających przemocy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej		na bieżąco

		- organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie oraz pracy z rodzinami	Urząd Gminy		na bieżąco
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	- inicjowanie i wspieranie finansowe prowadzonych na terenie szkół programów profilaktycznych, warsztatów	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	gminne placówki oświatowe	w trakcie trwania roku szkolnego
		- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez organizowanie warsztatów, wywiadówek profilaktycznych oraz spotkań, mających na celu wzmacnianie wychowawczej funkcji rodziny	Gminne Centrum Edukacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe	w trakcie trwania roku szkolnego
		- organizowanie i finansowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień, ubóstwa, przemocy czy niewydolności wychowawczej,	Urząd Gminy, Gminne Centrum Edukacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	w ciągu przerwy wakacyjnej i feryjnej

		- organizowanie i pokrywanie kosztów działań promujących wśród dzieci i młodzieży mody na życie wolne od uzależnień	Urząd Gminy, Gminne Centrum Edukacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	na bieżąco
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	- udzielanie wsparcia merytorycznego, rzeczowego oraz finansowego dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz utrzymania więzi wśród społeczności abstynenckiej	Urząd Gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	na bieżąco
		- integracja środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i ich rodzin, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwości	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	na bieżąco
		- dofinansowanie działań integracyjnych dla środowisk abstynenckich, organizowanie działań rehabilitacyjnych do dalszego zdrowienia,	Urząd Gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	na bieżąco

		- zlecanie w trybie konkursu lub pozakonkursowym organizacjom pozarządowym organizacji wypoczynku dla dzieci z terenu gminy Wiskitki, w szczególności z rodzin gdzie występuje problem uzależnienia i przemocy	Urząd Gminy, Gminne Centrum Edukacji		w ciągu przerwy wakacyjnej i feryjnej
		- współpraca z Posterunkiem Policji w Wiskitkach mająca na celu zapobieganie naruszeniu porządku publicznego powodowanego przez osoby pod wpływem substancji psychoaktywnych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Policja	na bieżąco
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykuł 13 ¹ i artykuł 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	- prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Urząd Gminy	na bieżąco

Wszystkie działania wymienione w harmonogramie będą miały charakter ciągły.

XII. Postanowienia końcowe

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże założeniem Programu, jest w jak największym stopniu ograniczenie skutków wynikających z uzależnień.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii przygotowuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiskitkach i przedstawia Wójtowi Gminy Wiskitki do końca I kwartału 2021 roku.